Halfjaarrapportage 2023

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
Inleiding	4
Nieuwe ontwikkelingen	5
Terugblik op het eerste halfjaar van 2023	6
Financiële stand van zaken 2023	17
Bijlage 1: Verwerking extra budgetten 2022 en 2023 in de begroting van 1Stroom	24

Samenvatting

In de halfjaarrapportage wordt inzicht gegeven in de organisatieontwikkelingen die op verslagdatum bekend zijn en in de financiële prognose van het jaar 2023 op basis van de realisatiecijfers van het 1e halfjaar van 2023.

Grootse knelpunten in de bedrijfsvoering

De krappe arbeidsmarkt

1Stroom ondersteunt de gemeenten Duiven en Westervoort bij de voorbereiding en ontwikkeling van beleid en voert het vastgestelde beleid van de gemeenten uit. Eind vorig jaar werd geconstateerd dat te hoge werkdruk op de verschillende terreinen en de krapte op de arbeidsmarkt leidde tot onvoldoende voortgang op diverse gemeentelijke ontwikkelopgaven/ambities. Gedurende het eerste halfjaar is 1Stroom erin geslaagd om op diverse terreinen personeel aan te trekken waardoor enkele knelpunten opgelost konden worden. Echter, de huidige arbeidsmarkt blijft een uitdaging. Het vinden en behouden van medewerkers wordt steeds uitdagender. Het inwerken van nieuwe medewerkers duurt langer. Ook neemt de inhuur toe. Dit heeft effect op de bedrijfsvoering.

Werkplekbeleid

Het werkplekconcept is een ontwikkeling binnen 1Stroom waar reeds geruime tijd aan gewerkt wordt en in welk licht enkele noodzakelijke werkzaamheden ook uitgesteld zijn om dit zo kostenefficiënt mogelijk in zijn geheel op te kunnen pakken. Passend bij het werkplekconcept behoren aanpassingen in meubilair als ook andere ingrepen ten behoeve van een adequate werkplek. Denk hierbij enerzijds aan het realiseren van een moderne werkomgeving met Teams ruimten en een adequate kantooromgeving passend bij het werkplekconcept; anderzijds komt dit voort uit uitgestelde onderhoudswerkzaamheden die nu verricht moeten worden. Deze onderhoudswerkzaamheden en de minimale bouwkundige aanpassingen ten behoeve van een passende werkomgeving kunnen efficiënt gecombineerd worden in één opdracht. Dit betekent echter dat voor één onderdeel wel reeds middelen gereserveerd zijn (meubilair), voor het andere onderdeel (de bouwkundige aanpassingen) nog niet. Daarom wordt het bestuur met deze halfjaarrapportage geïnformeerd over deze ontwikkeling binnen de 1Stroom begroting, als ook geïnformeerd over de gevraagde verwerking van de benodigde kosten in de najaarsnota van de beide gemeenten.

Financiële prognose 2023

In de halfjaarrapportage wordt een prognose afgegeven over het jaarresultaat 2023 van 1Stroom. Naar verwachting zal het jaarresultaat 2023 uitkomen op een nadeel van € 506.000

De belangrijkste componenten van dit nadeel bestaan uit de hogere energielasten (€ 213.000 nadelig), hogere lasten voor de invoering van het softwarepakket Sociaal Domein (100.000), hogere lasten als gevolg van de toevloed van no-cure-no-pay bezwaren OZB (€ 115.000) en hogere lasten als gevolg van de invoering van het nieuwe werkplekbeleid (€ 71.000) . Ook de kosten van personeel vallen hoger uit, maar hier staan extra inkomsten tegenover.

Vooral de kosten van inhuur leiden tot onzekerheden in de financiële prognose. 1Stroom zet zich in om de ambities van beide deelnemende gemeenten te blijven waarmaken, maar heeft te maken met arbeidsmarktkrapte. Dit zorgt ervoor dat er veel gebruik gemaakt wordt van tijdelijk personeel.

Kosten van tijdelijk personeel zijn in het algemeen hoger dan van vast personeel, waardoor voor hetzelfde bedrag minder capaciteit kan worden ingezet. 1Stroom zet zich in om de balans te houden tussen het enerzijds waarmaken van de ambities en het anderzijds beheersen van de kosten, maar gezien de omvang van het tijdelijk personeel is deze balans wel precair.

Inleiding

In deze rapportage wordt inzicht gegeven in de financiële prognose van het jaar 2023 op basis van de realisatiecijfers van het 1e halfjaar van 2023 en de organisatieontwikkelingen die op verslagdatum bekend zijn.

Na vaststelling van deze halfjaarrapportagerapportage door het Algemeen Bestuur van 1Stroom zal de begroting van 1Stroom bijgesteld worden op basis van de prognose. Dit betekent eveneens dat de effecten van de vastgestelde voorjaarsnota's 2023 van Duiven en Westervoort in de begroting van 1Stroom verwerkt zijn.

Het verwachte resultaat van 1Stroom bedraagt een nadeel van € 506.000.

Nieuwe ontwikkelingen

Val kabinet en nieuwe verkiezingen
Het kabinet Rutte IV is op 7 juli 2023 gevallen. Door de val van het kabinet is het kabinet demissionair geworden. De val van het kabinet heeft gevolgen voor het uitvoeren van beleid. Het is nog niet bekend wat de gevolgen zijn voor bijvoorbeeld de woningbouw, de energietransitie, de hervorming van de jeugdzorg, de spreidingswet, asiel, etc. De Tweede Kamer bepaalt welke onderwerpen 'controversieel' zijn en dus niet worden behandeld door het demissionair kabinet. De Tweede Kamer beslist waarschijnlijk medio september 2023 over controversieel te verklaren onderwerpen. De gevolgen van deze keuzes voor de gemeenten en 1Stroom kunnen dan ook in beeld gebracht worden.

Tussentijdse Tweede kamer verkiezingen
Op 22 november zijn de tussentijdse Tweede Kamerverkiezingen. Waar de voorbereidingen van verkiezingen normaal gesproken 6 maanden in beslag nemen, zal er nu in 4,5 maand tijd, met tussenliggende vakantieperiode, een verkiezing moeten worden neergezet. Dit vraagt met name van de afdeling Publiekszaken, team Burgerzaken extra inzet. Ook is extra budget nodig om de verkiezingen te kunnen financieren. Op het moment van de redactie van deze tussenrapportage is nog niet bekend welke middelen er vanuit het Rijk beschikbaar gesteld worden. Vooralsnog hanteren wij het uitgangspunt van een budgettair neutrale uitvoering en sturen we bewust op de uitgaven. Bij een eventuele overschrijding van het beschikbare budget zal verantwoord worden afgelegd in de Jaarrekeningen.

Op basis van de ervaringen in de afgelopen jaren ligt de grootste uitdaging bij de bemensing van stembureaus en tellers. Binnen 1Stroom is daarom de afspraak gemaakt dat er vanuit iedere afdeling voldoende medewerkers beschikbaar zijn voor de stembureaus en het tellen, als aanvulling op de beschikbaarheid van betrokken inwoners.

Zienswijze gemeenten conceptbegroting 2023 – budget gemeenschappelijke regelingen
De gemeenteraden van Duiven en Westervoort hebben tijdens de behandeling van en in hun zienswijzen op de conceptbegroting 2024 aangegeven met gemeenschappelijke regelingen in gesprek te willen gaan over hun budgetten. De gemeenteraad van Duiven heeft een taakstelling van 2% voor gemeenschappelijke regelingen voor ogen. De gemeenteraad van Westervoort heeft het college opgedragen in gesprek te gaan met de gemeenschappelijke regelingen over de taken en financiering daarvan vanuit het taakstellende uitgangspunt dat dit moet leiden tot een kostenreductie bij elk van die gemeenschappelijke regelingen van tenminste 3% ten opzichte van het niveau van 2024. Het bestuur van 1Stroom staat open voor dit gesprek en ook binnen het bestuur van 1Stroom wordt dit gesprek in aanloop naar de begroting 2025 gevoerd.

Cao Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties (SGO) 2023 en 2024
De Cao SGO 2023 is in april 2023 vastgesteld. De gevolgen van deze Cao waren niet verwerkt in de begroting 2023 en worden in deze halfjaarrapportage verwerkt. De loonkosten in 2023 stijgen met 1,2 miljoen euro.

De onderhandelingen over de CAO SGO 2024 starten vanaf 18 september 2023. Wanneer de nieuwe CAO wordt vastgesteld is niet bekend. In de begroting 1Stoom is voor het jaar 2024 rekening gehouden met een salarisstijging van 4,2%. Of dit toereikend zal zijn, moet worden afgewacht.

Terugblik op het eerste halfjaar van 2023

Beleidsparagraaf

1Stroom werkt voor de gemeenten Duiven en Westervoort. De gemeenten stellen hun eigen beleid vast. 1Stroom ondersteunt de beide gemeenten bij de beleidsontwikkeling en beleidsvoorbereiding en voert het vastgestelde beleid uit. Hieronder worden per thema enkele beleidsonderwerpen uitgelicht waar 1Stroom in de voorbereiding en ontwikkeling bij ondersteund heeft en die impact hebben op de bedrijfsvoering van 1Stroom.

Dienstverlening

Dienstverleningsvisie

Eind 2022 is het bestaande dienstverleningsconcept door beide gemeenten herijkt en omgevormd tot een visie op dienstverlening. De ambitie van de gemeenten Duiven en Westervoort is dat elk contact met de gemeenten bijdraagt aan het welzijn van haar inwoners, aan het vestigingsklimaat voor bedrijven en aan het (herstel van) vertrouwen in de overheid. De visie bestaat uit vier uitgangspunten:

Deze visie heeft als doel om 1Stroom te laten werken vanuit de gemeenschappelijke waarden en uitgangspunten en is intern gericht. Jaarlijks wordt een jaarplan dienstverlening opgesteld. In 2023 ligt de focus op twee onderdelen:

1. Het krijgen van (structureel) inzicht in de trends, behoeften, wensen, eisen en (kanaal-) gebruik van onze inwoners, alsook in de resultaten van ingezette acties en verbetermaatregelen. Dit inzicht helpt ons om passende oplossingen in te zetten.
2. Het ontwikkelen en inbedden van instrumenten en van brede vaardigheden en kwaliteiten bij de medewerkers die benodigd zijn om uitvoering te geven aan dienstverlening zoals beschreven in de visie.

In het eerste halfjaar van 2023 zijn diverse acties opgepakt. De inrichting van Fixi, de app waar inwoners meldingen kunnen maken over rommel en overlast in de openbare ruimte, is geoptimaliseerd. Het proces is versimpeld zodat meldingen sneller afgehandeld kunnen worden en meer gericht op wat de inwoners van de gemeente mogen verwachten. Dienstverlening bestaat primair uit houding en gedrag. De medewerkers van 1Stroom bepalen in grote mate de kwaliteit van dienstverlening. Om de uitgangspunten uit de visie in te bedden in het DNA van 1Stroom zijn er diverse bijeenkomsten georganiseerd over het thema dienstverlening. Ook zijn er interne werkafspraken opgesteld, als basis van het contact met de inwoners van de gemeenten Duiven en Westervoort. Tot slot zijn acties opgepakt om de schriftelijke communicatie te verbeteren/vereenvoudigen.

Het management van 1Stroom en de colleges van beide gemeenten worden ieder kwartaal geïnformeerd over de acties en resultaten van het voorbije kwartaal en de voorgenomen acties voor het nieuwe kwartaal. In 2023 vindt ook een informele bijeenkomst over dienstverlening plaats voor

de beide gemeenteraden. Voor de raad in Westervoort was dat op 9 mei en voor de raad in Duiven op 5 september.

Verruiming openingstijden gemeentehuizen
Vanaf 2024 hebben de gemeente Duiven en Westervoort structureel middelen beschikbaar gesteld om de openingstijden van de gemeentehuizen te verruimen. Sinds medio 2020 zijn de gemeentehuizen op maandag-, dinsdag- en donderdagmiddag besloten in het kader van een bezuinigingsmaatregel. Dit geeft veel onvrede en onduidelijkheid bij inwoners en bezoekers. Met de beschikbaar gestelde middelen wordt de middagopenstelling hersteld. De gemeente Duiven heeft ook incidentele middelen beschikbaar gesteld voor een pilot voor een wekelijkse avondopenstelling i.p.v. de tweewekelijkse avondopenstelling. In de loop van 2023 worden voorbereidingen getroffen om de verruiming van de openingstijden per 2024 in te voeren.

Participatie
In de coalitieakkoorden van de gemeenten Duiven en Westervoort is Participatie een speerpunt. Om participatieprocessen naar een hoger niveau te tillen en daarmee de lokale democratie en het vertrouwen in de gemeente te vergroten, is in het eerste halfjaar van 2023 een beleidskader participatie opgesteld door de colleges. Dit kader is integraal en met een brede vertegenwoordiging van alle domeinen vormgegeven. Dit kader geeft vanuit het perspectief van de gemeenten handvatten voor het samenspel met de samenleving. De planning is dat het beleidskader in het najaar van 2023 wordt vastgesteld. Als het beleidskader wordt vastgesteld, kunnen voorbereidingen getroffen worden om het kader te implementeren in de organisatie en te integreren in het dagelijks werk. 1Stroom voert projecten en participatieprocessen uit in opdracht van de colleges.

Participatie is niet nieuw voor de gemeenten en 1Stroom. Bij verschillende thema's, plannen, projecten en beleid betrekken de gemeenten al inwoners of andere belanghebbenden. Een paar voorbeelden:

- *Sociaal Domein*

Bij de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne wordt nauw samengewerkt met diverse organisaties in de samenleving. Voor de inzet op energie-armoede hebben de vrijwilligers van het financieel trefpunt een belangrijke rol gespeeld in de ondersteuning van inwoners. De gemeente heeft in deze trajecten een ondersteunende en faciliterende rol.
Het opstellen van de uitvoeringsagenda voor het Sociaal Domein gebeurt participatief.
In het najaar van 2023 worden in diverse vormen gesprekken met inwoners en partners gehouden om op te halen wat zij belangrijk vinden. De voorbereiding hiervoor heeft in het eerste halfjaar van 2023 plaatsgevonden.

- *Wonen/ruimtelijke projecten*

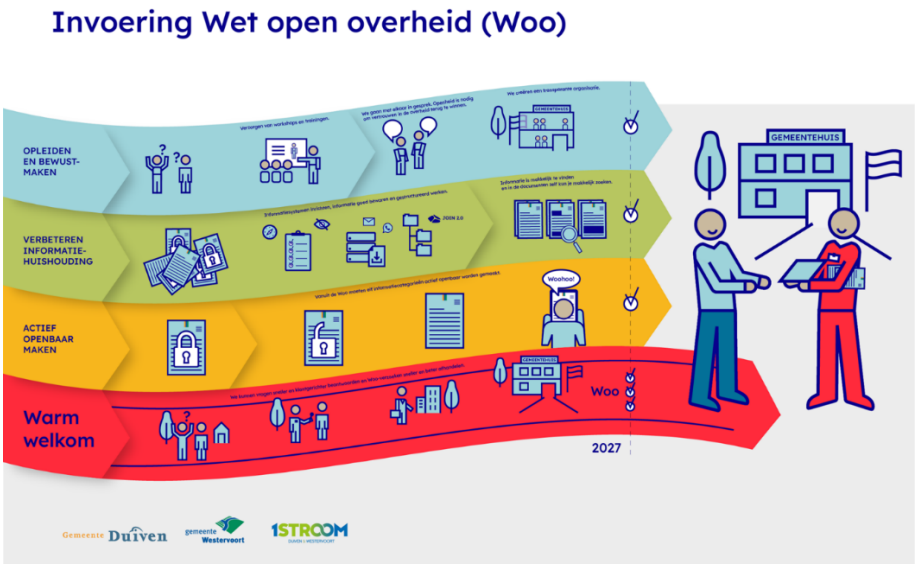
De Omgevingswet stelt eisen aan de participatie. Hiervoor zijn spelregels vastgesteld die momenteel worden uitgewerkt in een beleidsnotitie participatie specifiek voor de Omgevingswet.

- *Duurzaamheid*

In de gemeente Duiven zijn twee wijken aangewezen als wijken die al eerste over zullen gaan op een duurzaamheid alternatief voor aardgas. Samen met de bewoners van de wijk werkt de gemeente aan het opstellen van een wijkuitvoeringsplan. In dit plan wordt omschreven hoe de wijk kan overstappen van het aardgas naar een duurzaam alternatief.

Wet Open Overheid
De nieuwe WOO regelt het recht op informatie over alles wat de overheid doet en bepaalt welke belangrijke informatie openbaar en beschikbaar moet zijn. De implementatie van de Wet Open Overheid verloopt via vier 'sporen'. Afgelopen half jaar is er in dit kader aan een aantal concrete zaken gewerkt:

1. Informatiehuishouding op orde brengen
    - Opstellen meerjarenplan verbeteren informatiehuishouding;
    - Opstellen Inrichtingskader Informatiebeheer;
    - Installatie i-Navigator en start in kaart brengen van alle werkprocessen in de organisatie middels interviews met proceseigenaren;
    - Opstellen beleid ten aanzien van archivering mail- en appverkeer.
2. Actief openbaar maken van informatie mogelijk maken
    - Onderzoek naar alternatieven voor publicatieplatform PLOOI voor openbaar maken verplichte informatiecategorieën;
    - Inrichting werkgroep digitale toegankelijkheid van informatie
3. Woo-verzoeken en verzoeken om informatie adequaat en klantvriendelijk afhandelen
    - Installatie en inwerken van drie Woo-contactfunctionarissen;
    - Optimaliseren afhandeling Woo-verzoeken;
4. Bewustwording en opleiding van bestuur en organisatie
    - Ambitieniveau (basis) implementatie Woo is vastgesteld door de colleges;
    - Bewustwording en informeren van de ambtelijke organisatie over de impact van de Woo;
    - Installatie van en training medewerkers voor het gebruik van anonimiseringssoftware;
    - Informatie opgevraagd over stand van zaken implementatie Woo bij verbonden partijen;

Figuur 1: Infographic met de vier 'sporen' van het project Implementatie Woo

Maatschappij

Sociaal Domein

Het Sociaal Domein heeft te maken met veel ontwikkelingen vanuit het Rijk. Met de val van het kabinet is niet duidelijk wat de status is van deze ontwikkelingen en hoe hier een vervolg aan gegeven wordt. De gevolgen voor de Hervormingsagenda Jeugd en de wetwijziging van de Jeugdwet zijn nog onduidelijk. De transitie Beschermd Wonen is uitgesteld met één jaar en de invoering van de Wet aanpak meervoudige problematiek sociaal domein (Wams) is een half jaar vooruitgeschoven.

Uitvoeringsagenda Samen Sterk

Er loopt in de gemeenten Duiven en Westervoort een traject om te komen tot een uitvoeringsagenda voor het Sociaal Domein. De uitvoeringsagenda wordt in de 2e helft van 2023 participatief opgesteld.

Ook wordt in de 2e helft van 2023 de pilot Poort voor de Poort gestart. Het doel van deze pilot om de diverse toegangen een kwalitatieve impuls te geven, de sociale basis beter te positioneren en de samenwerking te verbeteren.

Verordeningen en beleidsregels
In de eerste helft van 2023 zijn de nieuwe verordeningen en beleidsregels voor de Jeugdwet en de Wmo vastgesteld door de gemeenteraden van Duiven en Westervoort. Hiervoor is externe expertise ingehuurd. Er ligt hiermee een duidelijk kader voor de uitvoering. Er wordt nog gewerkt aan de nadere regels, het toezicht- en handhavingskader en het financieel besluit. De besluitvorming hierop vindt na het zomerreces plaats in de colleges. Ook de verordeningen en beleidsregels voor leerlingenvervoer zijn in de eerste helft van 2023 door de raden vastgesteld. Met de nieuwe verordeningen wordt nog meer ingezet op maatwerk en zelfredzaamheid, in lijn met de uitgangspunten van Samen Sterk.

Wet Inburgering – statushouders - vluchtelingen
De Verordening inburgering 2022 is door de gemeenteraden vastgesteld en de uitvoering van de nieuwe wetgeving is in volle gang. De gemeentelijke verantwoordelijkheid is onder de nieuwe wet groter. Door de hogere taakstelling op de huisvesting van statushouders neemt ook het aantal inburgeringstrajecten toe. Deze verhoogde werklast is opgevangen door de inzet van extra (tijdelijke) formatie aan consulenten inburgering.
De hogere huisvestingstaakstelling voor statushouders zorgt voor diverse uitdagingen. De combinatie met andere vormen van vluchtelingenopvang en knelpunten in volkshuisvesting in het algemeen maken dat het realiseren van huisvesting creatieve oplossingen vraagt. Voor de 2e helft van 2023 voorzien we hier een nog grotere uitdaging.

Schuldhulpverlening
Het beleidsplan schuldhulpverlening 2023-2026 is in het eerste kwartaal van 2023 vastgesteld door de gemeenteraden. Met dit beleid wordt meer ingezet op vroegsignalering en het voorkomen van schulden. Net voor de zomer heeft een mooie communicatiecampagne gelopen om de bewustwording te vergroten en de drempel om hulp te zoeken te verlagen. Ook zijn preventieve huisbezoeken in gang gezet. De wettelijke uitvoering van de schuldhulpverlening is per 1 juli 2023 veranderd. De termijn van een schuldsaneringstraject wordt korter, van 36 maanden naar 18 maanden. De nieuwe wetgeving is geïmplementeerd in de organisatie.

Mede ook ter voorkoming van schulden wordt er uitvoering gegeven aan de regelingen voor Energietoeslag. De landelijke regeling voor mensen met een inkomen onder de 120 % van het geldende bijstand inkomen is nog niet rond. Besluitvorming wordt in het najaar van 2023 verwacht, maar is door de val van het kabinet onzeker. De Duivense regeling energietoeslag voor inwoners met een inkomen tussen de 120 en 150 % van het geldende bijstandsinkomen is in de eerste helft van 2023 opgestart. De uitvoering loopt na de zomer van 2023 af.

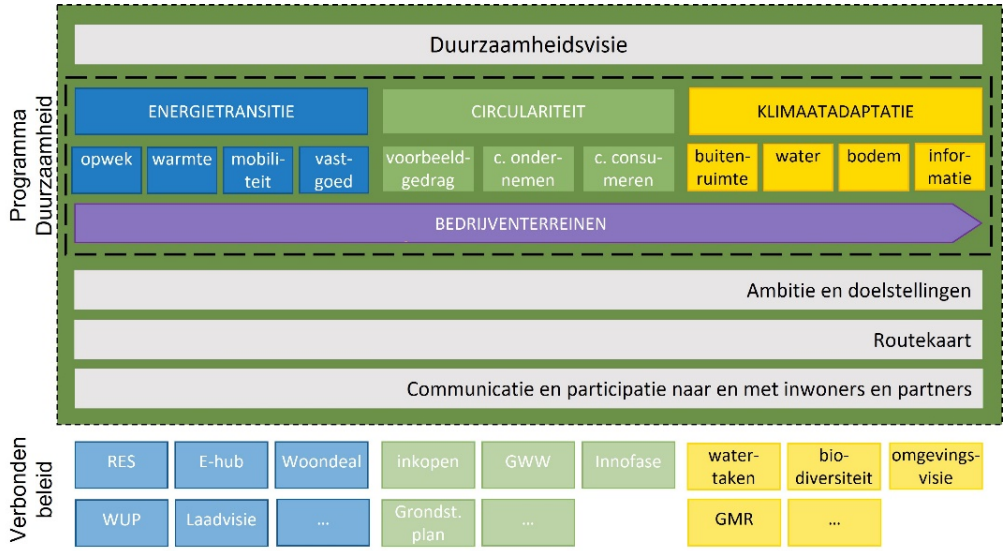
Omgeving

Omgevingswet
De Omgevingswet treedt op 1 januari 2024 in werking. Deze wet vervangt een hele lijst aan bestaande wetten en regelingen die te maken hebben met hoe we met onze (fysieke) leefomgeving om willen gaan. De Omgevingswet bevat regels voor het beschermen en benutten van deze leefomgeving. Daar vallen onderwerpen onder als wonen, economie, mobiliteit, natuur/biodiversiteit, milieu, ruimtelijke ordening en water. Naast de verandering op gebied van

regelgeving wordt er ook gewerkt aan een nieuw Digitaal Stelsel Omgevingsrecht (DSO), houding en gedrag en vindt de uitwerking plaats in verschillende instrumenten zoals Omgevingsvergunning, Omgevingsplan, Omgevingsprogramma's en Participatie. Het betreft een transitie die tot uiterlijk 2032 zal duren. Bij 1Stroom wordt in een programmateam al jaren toegewerkt aan de invoering van de wet. En zijn en worden voorbereidingen getroffen voor de implementatie.

Duurzaamheid

Het programma Duurzaamheid bestaat uit drie samenhangende programmalijnen: Energietransitie, Klimaatadaptatie en Circulariteit (grondstoffentransitie). Dwars door deze programmalijnen heen wordt een integrale aanpak voor bedrijven(terreinen) ontwikkelt. De programmalijnen zijn onderverdeeld in een aantal thema's die focus aanbrengen. Voor Circulariteit betreft dit projecten die worden uitgevoerd in het kader van voorbeeldgedrag (focus op de eigen organisatie), circulair ondernemen (focus op bedrijven) en circulair consumeren (gericht op inwoners van beide gemeenten). De pijler Klimaatadaptatie kent een inhoudelijke benadering, gericht op de fysieke buitenruimte, water, bodem en informatie. De pijler Energietransitie bestaat uit de thema's: grootschalige opwek van duurzame energie, duurzame warmte infrastructuur, duurzame mobiliteit en transitie gereed vastgoed. Een vierde en laatste pijler is die van bedrijventerreinen. Deze laatste pijler loopt dwars door de andere pijlers heen en kent een gebiedsgerichte benadering. De afgelopen jaren hebben de gemeenten diverse projecten uitgevoerd op deze thema's.

De afgelopen jaren is er stevig aan de weg getimmerd om het programma volwassen te krijgen, zowel qua budget als qua bemensing. Het team van duurzaamheid bestaat in 2023 totaal uit 19 personen, tezamen goed voor 13,9 fte. Van deze groep zijn 14 medewerkers vast inzetbaar voor het programma, de overige medewerkers werken ad interim voor het duurzaamheidsprogramma. De formatie wordt ingezet voor management en ondersteuning (2 fte), communicatie en participatie (2 fte), energietransitie (3,6 fte), circulariteit (1,1 fte), klimaatadaptatie (2 fte), bedrijventerreinen (0,3 fte) en ad interim (2,9 fte). Er is sinds de start van het programma veel veranderd op het gebied van kennis en wet- en regelgeving. Duiven en Westervoort hebben ervoor gekozen om de resultaten van afgelopen jaren te evalueren en de opgave voor de komende jaren scherp in beeld te brengen. Tevens willen beide gemeenten inzicht in de eventuele consequenties die dit heeft voor het ambtelijk apparaat. Dit geeft input voor de discussie over de exacte allocatie van middelen die aan Duiven en Westervoort zijn toegekend in het kader van de tijdelijke regeling Capaciteit Decentrale Overheden voor Klimaat- en Energiebeleid (CDOKE) voor extra uitvoeringscapaciteit voor het realiseren van de doelen voor klimaat- en energiebeleid.

Woningbouw
Voor veel mensen is het lastig om een woning te vinden die aansluit bij hun wensen en (financiële) mogelijkheden. Ook groeit het aantal huishoudens de komende jaren fors. Daarom moeten er snel meer woningen bij komen. Daarnaast staat Nederland grote demografische veranderingen te wachten, zoals de blijvende groei van het aantal huishoudens, de verdergaande vergrijzing waardoor het aandeel ouderen in de totale bevolking toeneemt en een blijvende immigratie. Zo zijn er tot 2040 zo'n 60.000 extra woningen nodig in de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. Ook in Duiven en Westervoort blijft het aantal huishoudens groeien en zijn er veel extra woningen nodig. Het kunnen laten bouwen van deze aantallen woningen is een stevige opgave waar ook in regionaal verband hard aan wordt gewerkt. In Duiven en Westervoort is er daarom voor gekozen om in te zetten op versnelling van de woningbouwproductie. Daar zijn ook extra middelen voor vrijgemaakt. De eerste resultaten beginnen langzaam zichtbaar te worden. Er is een stijgende lijn te zien in de jaarlijkse productiecijfers. Ook de prognoses voor de komende jaren laten die doorgaande stijgende lijn zien. Tegelijkertijd is een snel veranderende omgeving met sterk stijgende bouwkosten voortdurend zichtbaar. Dit vraagt van de gemeenten met name flexibiliteit in de planvormingsfase. Zowel in Duiven als in Westervoort zijn de raden binnen een informele setting meegenomen over thema's als de Woonvisie 2021, de evaluatie Woonagenda 2021-2022 en de concept Woonagenda 2023-2024. Daarnaast zijn de woningbouwprogramma's per maart 2023 en een uitgebreide stand van zaken van de woningbouwlocaties met de raden gedeeld. Om de versnelling van de woningbouw mogelijk te maken wordt er gewerkt aan de bouw van het programma "Ruimte". In dit programma worden woningbouw, bedrijventerreinen en de revitalisering van beide centrums als gezamenlijke (want zelfde resources nodig) opgave gezien.

Groene Metropool Regio (GMR)
In Duiven en Westervoort is het goed leven, wonen en werken. Een aantrekkelijke werk-, woon- en leefomgeving die toekomstgericht en duurzaam is. Omdat afspraken die grote invloed hebben op de lokale werk-, woon- en leefomgeving steeds vaker op regionale schaal gemaakt worden, is het afgelopen jaar stevig geïnvesteerd om ook daadwerkelijk aanwezig te kunnen zijn in die regio (met name in de MGR) en inbreng te hebben op deze schaal. Door het vrijmaken van strategische denk- en doekracht zitten de gemeenten Duiven en Westervoort nu vooraan bij nieuwe ontwikkelingen, wordt er meegepraat en kan er zo invloed worden uitgeoefend. Ook zijn er kansen zichtbaar om de invloed van de gemeenten Duiven en Westervoort te vergroten op belangrijke beleidsontwikkelingen. Een voorbeeld hiervan ligt op het gebied van het koppelen van projecten voor een groter bereik en daarmee ook op het maken van het binnenhalen van Rijks en of provinciale middelen voor proces en uitvoering.

Bedrijfsvoering

Gewijzigde samenstelling directie
Medio 2023 ontstonden er twee vacatures in de directie van 1Stroom, die voor algemeen directeur en voor de gemeentesecretaris Duiven/adjunct directeur. Na een zorgvuldig proces is ervoor gekozen om beide functies tijdelijk in te vullen voor een periode van ongeveer zeven maanden. De interim-directeur en de interim-gemeentesecretaris Duiven zijn medio juli 2023 gestart. De interim-directeur heeft ook opdracht gekregen voor een evaluatie van de directiestructuur. Naar verwachting wordt de evaluatie in het vierde kwartaal 2023 afgerond. Ook zal de organisatiestructuur zoals 1Stroom die sinds 2021 kent in overleg met de ondernemingsraad geëvalueerd worden.

Strategische ontwikkelagenda
De strategische ontwikkelagenda bevat drie thema's voor de doorontwikkeling van 1Stroom:

1. *Structuur in het bestuurlijk proces*

Hierbij gaat het om het verbeteren van het bestuurlijke proces en het versterken van de ambtelijke ondersteuning en advisering.

2. *Eigenaarschap*
   In dit thema staat het nemen en krijgen van verantwoordelijkheid, de ontwikkeling van medewerkers en de onderlinge samenwerking centraal.
3. *Trots*
   Dit betreft onder meer het vergroten van de zichtbaarheid van 1Stroom, het verbeteren van de interne communicatie en het vieren van successen met elkaar.

Medio 2023 is terug gekeken op de uitvoering van de strategische ontwikkelagenda in 2022 en het eerste kwartaal van 2023. In het afgelopen jaar zijn de nodige acties uit de strategische agenda uitgevoerd. Dit varieerde van het organiseren van bijeenkomsten, het actualiseren van (HR) instrumenten en beleid en het invoeren van nieuwe structuren. De belangrijkste uitdaging voor de komende tijd is om de ingezette acties te laten landen in de organisatie en er ook naar te handelen. Het vraagt een andere manier van denken en doen en dit vergt tijd, aandacht en commitment.

Onderzoek toekomstscenario's Duiven
De gemeenteraad van Duiven heeft op 27 juni 2023 de motie Onderzoek naar toekomstscenario's aangenomen. De gemeenteraad van Duiven wil onderzoek laten verrichten naar de ambtelijke/bestuurlijke samenwerking van de gemeente Duiven. Dit onderzoek raakt ook 1Stroom, de werkorganisatie van de gemeente Duiven. De raad heeft het college opdracht gegeven om na de zomer een procesaanpak ter vaststelling voor te leggen aan de gemeenteraad.

Vervolgonderzoek bestuurskracht Westervoort
In de gemeente Westervoort is in 2021 onderzoek gedaan naar de bestuurskracht van Westervoort. In het rapport zijn verschillende toekomstscenario's geschetst voor de gemeente Westervoort. In het rapport worden ook maatregelen genoemd om de bestuurskracht van de gemeente Westervoort binnen het huidige construct op peil te houden en dusdanig robuust te maken dat deze voldoende is om in te kunnen spelen op toekomstige ontwikkelingen. De gemeenteraad heeft in 2023 opdracht gegeven tot een vervolg aan dit onderzoek door concreet in beeld te brengen welke investeringen moeten worden gedaan om te borgen dat er een duurzame verbetering van de bestuurskracht van Westervoort wordt bereikt om ook op de lange termijn (> 10 jaar) een zelfstandige gemeente te blijven. Dit vervolgonderzoek loopt op dit moment in de eerste fase en zal ook effect kunnen hebben op 1Stroom, de werkorganisatie van de gemeente Westervoort.

Evaluatie 1Stroom
1Stroom is op 1 januari 2018 van start gegaan. Toen 1Stroom drie jaar onderweg was, in 2021, is met een voortgangsrapportage de balans opgemaakt en gerapporteerd over de stand van zaken van de ambtelijke fusie en de beoogde doelen. In de tweede helft van 2023 wordt de vorm en inhoud van het vervolg, de evaluatie, nader ingevuld. De metingen van de kwaliteit van de dienstverlening onder inwoners, maatschappelijke organisaties en ondernemers zijn eind 2022 en begin 2023 uitgevoerd (conform uitvoering raadskader 2 van de ambtelijke fusie).

Prioritering Ontwikkelopgaven 1Stroom 2023
Eind 2022 werd de noodzaak gevoeld om te prioriteren. De situatie op dat moment – te hoge werkdruk op de verschillende terreinen en de krapte op de arbeidsmarkt – leidde tot onvoldoende voortgang op diverse ontwikkelopgaves/ambities. Er is toen een prioriteringsproces opgestart. Het proces heeft geresulteerd in twee prioriteringslijsten voor 2023, een voor ieder college, die kort gesloten zijn tussen het management van 1Stroom en de colleges. Ook de gemeenteraden zijn meegenomen in de uitkomsten van dit proces. 1Stroom is er in het begin van 2023 in geslaagd om op

diverse terreinen medewerkers aan te trekken, waardoor meerdere onderwerpen alsnog geprioriteerd konden worden. Niet-geprioriteerde onderwerpen staan on-hold en worden slechts opgepakt voor zover de capaciteit dat incidenteel toelaat. De gemaakte keuzes uit dit proces zijn vertaald in de gemeentelijke voorjaarsnota's 2023. De huidige arbeidsmarkt blijft echter een risico waardoor het gesprek hierover belangrijk blijft. 1Stroom hecht er waarde aan om het gesprek hierover te blijven voeren met de colleges en de raden en dit te borgen in de reguliere P&C cyclus. Er wordt een proces hiervoor opgesteld.

Grootste capacitaire knelpunten

De grootste knelpunten ten aanzien van de bezetting zaten eind 2022 in het sociaal domein en het fysieke domein. 1Stroom is erin geslaagd om op diverse terreinen medewerkers aan te trekken. Hieronder wordt op hoofdlijn per domein uiteengezet waar dit gelukt is en waar versterking heeft plaatsgevonden.

Sociaal domein

De toezichthouder zorgfraude is gestart die signalen die kunnen duiden op zorgfraude onderzoekt. Er wordt binnen het sociaal domein een kwaliteitsimpuls gegeven door het opstellen van werkinstructies en het vastleggen van werkwijzen. Hiervoor is onder andere gebruik gemaakt van de POK-voucher vanuit het rijk. Tegelijk wordt gewerkt aan de implementatie van een nieuw registratiesysteem voor het sociaal domein. In de 2e helft van 2023 worden hiermee een aantal knelpunten in de uitvoering opgelost en worden processen efficiënter.
Er zijn lokale wachtlijsten voor Jeugd en Wmo. In de eerste helft van 2023 is de formatie bij de jeugdconsulenten op orde gebracht. Als gevolg van de arbeidsmarkt is het nog niet gelukt om de formatie bij de Wmo-consulenten op orde te brengen.
Door strenger te sturen op aanbieders bij herindicatie, door een betere screening op oplossingsmogelijkheden in het voorliggend veld en door monitoring en kwalitatieve duiding van de wachtlijst wordt de wachttijd bij Jeugd langzaam teruggebracht naar gebruikelijke termijnen. Knelpunten en arbeidsmarktproblematiek bij aanbieders en andere ketenpartners zorgen voor een hogere werkdruk bij de consulenten van 1Stroom. Deze problemen in de keten kunnen niet lokaal opgelost worden en hebben invloed op de lokale wachttijd. Daarbij is er nog steeds groei in aanvragen en een toename van complexe situaties. Ook bij de Wmo is de monitoring van de wachtlijst opgestart. De inzet voor de 2e helft van het jaar is om de formatie op orde te brengen en de wachttijden terug te brengen.
De formatie in het beleidscluster is in de eerste helft van 2023 weer compleet ingevuld met vaste formatie. De veelheid aan 'nieuwe' mensen (vaak zonder gemeentelijke achtergrond) en junior-medewerkers zorgt voor veel positieve energie in dit cluster, maar ook dat er inwerktijd nodig is.

Fysiek domein

Om de versnelling van de woningbouw mogelijk te maken wordt er gewerkt aan de bouw van het programma "Ruimte". Dit programma wordt aangestuurd door de nieuw geworven programmaleider. Om de financiële kant van de ontwikkelingen in goede banen te leiden is dit jaar een junior planeconoom/gebiedseconoom aangetrokken. Hierdoor is de senior gebiedseconoom beter in staat op strategisch niveau te werken en te adviseren. Het reguliere en beleidsmatige RO werk wordt verder ondersteund door twee nieuw geworven beleidsadviseurs RO. Daarnaast is in nauwe samenwerking met de gemeente Zevenaar een stedenbouwkundige aangenomen. Deze samenwerking heeft ervoor gezorgd deze moeilijk te vervullen vacature (inhoud en beschikbare middelen) toch vervuld is. Tenslotte wordt op korte termijn de werving opgestart voor een programma- en projectondersteuner.

Het afgelopen halfjaar is geïnvesteerd om aanwezig te zijn in de regio en mee te doen, met name in de Groene Metropoolregio. Zo is er het afgelopen jaar geïnvesteerd in extra capaciteit op het gebied van een extra bedrijfscontactfunctionaris, een medewerker vrijetijdseconomie (VTE) en een adviseur op volkshuisvesting. Daarnaast zijn er recentelijk structurele middelen vrijgemaakt om te kunnen investeren op mobiliteit. Hierdoor kan de beschikbare senior capaciteit ingezet worden op de regionale vraagstukken en kunnen de reguliere en geplande werkzaamheden doorgang vinden.

Stijgende materiaalkosten voor 1Stroom
De stijgende loonkosten en energiekosten werken ook door in de materiaalkosten van 1Stroom. In de aanbiedingsbrief van de begroting 2024-2027 is aangegeven dat voor 2023 een nadelig effect werd verwacht van € 300.000. € In deze tussenrapportage blijkt de stijging van energiekosten voor 2023 € 213.000 te bedragen. Ook de kosten voor schoonmaak zijn gestegen met € 50.000. De kostenstijging ligt daarmee in lijn met de verwachting die ten tijde van de aanbieding van de meerjarenbegroting 2024-2027 is uitgesproken.

Werkplekbeleid – huisvesting van de 1Stroom collega's
In 2022 is het werkplekbeleid van 1Stroom vastgesteld. Uitgangspunt hierin is onder meer dat werkplekken niet gekoppeld zijn aan een persoon of een functie, maar aan het type activiteit waarvoor je op kantoor bent en waarbij de kantoorruimten een multifunctioneel karakter hebben. Een kantooromgeving waar collega's verbinding ervaren, waar medewerkers, bestuurders en inwoners elkaar kunnen ontmoeten en het samenwerken wordt vergemakkelijkt. Dit gebeurt door in verhouding meer creatieve en sociale ruimten in te richten. Denk aan zitjes, aanlandplekken en projectruimten. De invulling van het werkplekbeleid vraagt om de aanschaf van nieuw, eigentijds meubilair. Hiervoor is budget beschikbaar binnen de begroting van 1Stroom.

Tevens zijn binnen de huidige huisvesting van 1Stoom in twee gemeentehuizen daarnaast enkele bouwkundige aanpassingen nodig, zoals het realiseren van Teams-ruimten. Verder is voor het realiseren van een uitnodigende kantooromgeving, die voldoet aan de eisen van deze tijd, op zijn minst nodig dat in met name het gemeentehuis van Duiven enkele onderhoudswerkzaamheden worden verricht. Zoals het aanpassen van het plafond, de verlichting in de gangen, het schilderen van muren en vervangen van vloerbedekking. Het gemeentehuis van Westervoort is vlak voor de ambtelijke fusie volledig gerenoveerd. Hier gaat het nu met name om het realiseren van Teams-ruimten en een doucheruimte. Deze doucheruimte was voorheen wel aanwezig (in de oudbouw) maar is komen te vervallen met de realisatie van de opvang voor Oekraïners.

De noodzakelijke en gewenste bouwkundige aanpassingen vragen om een investering van 1Stroom en van de beide gemeenten. Binnen de begroting van de gemeente Duiven is een deel van de kosten gedekt binnen de Voorziening GOG. Daar is een termijn van 20 jaar aan gekoppeld en op dit moment is 12/20^{e} deel van het benodigde budget "gespaard". Voor het 8/20^{e} deel, waarvoor nog geen dekking bestaat, is een bijdrage vanuit 1Stroom nodig. Dit betreft het vervangen van de vloerbedekking fase 1, het vervangen van de koffiecorners en vloeren bij de koffiecorners en het uitvoeren van schilderwerk. De gevraagde bijdrage van 1Stroom hiervoor bedraagt € 71.000. Voorgesteld wordt om dit bedrag vanuit 1Stroom te storten in de Voorziening GOG van Duiven.

De overige kosten voor de benodigde verbouwing zijn voor rekening van de gemeenten, als verhuurder. Voor een deel van die kosten is nog geen dekking in de gemeentelijke begrotingen. Deze kosten zullen in de najaarsnota ter goedkeuring aan de beide gemeentebesturen worden voorgelegd. Voor Duiven gaat dit om een totaalbedrag van € 183.000. En voor Westervoort om een bedrag van € 43.000.

De gevraagde investeringen zien toe op de noodzakelijke aanpassingen aan de gemeentehuizen. Dit om voor de korte termijn; de komende jaren te voorzien in een noodzakelijke update van de kantooromgeving van 1Stroom, in afwachting van de uitkomst van de onderzoeken naar en besluitvorming over de toekomstscenario's ter zake de samenwerking tussen Duiven en Westervoort, de positie van 1Stroom en de studie naar mogelijkheden voor gezamenlijke huisvesting. Uitstel van deze aanpassingen is geen reële optie. In de eerste plaats niet omdat het proces om te komen tot de herinrichting van beide gemeentehuizen inmiddels ruim vier jaar geleden is ingezet en door diverse omstandigheden vertraagd en ook beïnvloed is (denk aan gewijzigde inzichten rondom werkplekken thuis en op kantoor sinds de coronaperiode, de opvang van Oekraïense vluchtelingen in de oudbouw van het Westervoortse gemeentehuis en de verhuizing van de MGR naar de 2e verdieping in het gemeentehuis van Westervoort). Daarnaast draagt het realiseren van een inspirerende, eigentijdse kantooromgeving bij aan het aantrekkelijk werkgeverschap van 1Stroom. Iets wat zeker in de huidige complexe arbeidsmarkt van groot belang is. Bovendien is de doorlooptijd van de bestuurlijke besluitvorming ter zake genoemde bestuurskrachtonderzoeken en de eventueel daarop volgende implementatie onbekend en naar verwachting niet binnen een jaar afgerond. Voortgang van het proces en een concreet vooruitzicht op een betere werkomgeving, waar ook de ontvangst van en het contact met inwoners en samenwerkingspartners beter dan nu wordt gefaciliteerd, is dan ook geboden.

Beoogde start van de werkzaamheden is eind november/december 2023 mits de beschikbaarheid van de daarvoor benodigde budgetten kan worden gegarandeerd. De werkzaamheden zullen in compartimenten worden uitgevoerd en de totale doorlooptijd van de werkzaamheden plus herinrichting met nieuw meubilair zal ongeveer vier maanden bedragen

ICT, Informatisering, Automatisering en Informatieveiligheid
De gemeente is in steeds grotere mate afhankelijk van ICT. Deze ICT omgeving is volop in beweging waarbij software steeds meer als een service geleverd gaat worden (SAAS) in plaats van in eigendom en beheer bij de gemeente. De te voorziene verandering in de ICT architectuur heeft gevolgen voor de manier waarop de gemeente zich op dit vlak moet organiseren.
Voor de uitvoerende Regionaal ICT en Inkoop Dienstencentrum de Liemers (RID), dat onderdeel is van de GR SdL, zijn strategische sessies gehouden met als centrale vraag hoe deze organisatie zich richting de toekomst moet gaan ontwikkelen. Dit toekomstscenario is vastgesteld en de daaruit volgende begrotingswijzigingen van de SDL zijn in de gemeentelijke voorjaarsnota's meegenomen. De impact die dit scenario op de organisatie van 1Stroom heeft is nog niet nader uitgewerkt. Hier is met name te verwachten dat er impact is op het Functioneel Beheer van de verschillende applicaties en op de verbetering van de digitale volwassenheid binnen 1Stroom.
Vanuit het vastgestelde rapport van M&I zijn de eerste actiepunten al opgepakt. In 2023 zijn sessies gehouden om de i-Visie op te stellen. Deze i-Visie zal in de tweede helft van 2023 afgerond worden en ter besluitvorming voorgelegd worden.

Inkoop
Op het gebied van inkoop werken de gemeente Duiven, Westervoort en Zevenaar samen (GR Samenwerking de Liemers). De gemeente Zevenaar heeft bij het dagelijks bestuur van de SdL aangegeven de huidige inkoopsamenwerking per 1 januari 2024 stop te zetten. De SdL gaat de komende periode de procedure in gang zetten en de daarmee gepaard gaande personele en financiële gevolgen in kaart brengen. Dit proces wordt nauwlettend gevolgd.

Personeelsbeleid – aantrekkelijk werkgeverschap

Arbeidsmarktstrategie

De arbeidsmarkt is nog steeds volop in beweging. Voor 1Stroom betekent dit dat veel inspanning moet worden verricht om talent aan te trekken en vast te houden als belangrijkste sleutel tot succes. Aangezien vergrijzing een grote rol speelt in de samenleving en bij de gemeenten is het van belang om meer jongeren aan te trekken. Doorgroeimogelijkheden, uitdagingen van het werk en opleidingsmogelijkheden dragen er aan bij om jongeren aan 1Stroom te binden. Binnen 1Stroom wordt een Traineeshipprogramma in de loop van 2023 geïntroduceerd voor twee trainees per jaar. Vooruitlopend daarop is inmiddels één traineeship bij de afdeling Vergunningen, Toezicht en Handhaving ingevuld. 1Stroom wil hiermee ervaring op doen en wil dit gebruiken als een van de mogelijkheden om de arbeidsmarkt op een andere manier te benaderen.

Bij aantrekkelijk werkgeverschap horen ook goede arbeidsvoorwaarden. Op dit vlak is recent de Lokale IKB-regeling verbeterd, met o.a. een ruimere vergoeding voor de aanschaf van een fiets en een verbreding van de vergoeding voor sportabonnementen. Verder wordt er nagedacht over de invoering van een vergoedingsregeling voor woon-werkverkeer en het structureel maken van de vergoeding voor de inrichting van de thuiswerkplek.
1Stroom professionaliseert de arbeidsmarktcommunicatie en heeft hier o.a. recent een recruiter voor aangetrokken. Om zich te onderscheiden en te promoten op de arbeidsmarkt is een wervingspromotiefilm voor 1Stroom in de maak, die actief gedeeld gaat worden op diverse wervingskanalen.

Formatie- en bezettingsplan en Benchmark Formatie
Om een objectief beeld van de benodigde formatie binnen 1Stroom te verkrijgen, heeft het dagelijks bestuur in september 2022 besloten een benchmark Formatie uit te laten voeren. In het eerste halfjaar van 2023 is een Benchmark Formatie en Loonkosten uitgezet door Bureau Berenschot. De benchmark bevindt zich op dit moment in het validatieproces.
Daarnaast wordt de komende maanden her formatie- en bezettingsplan 2024 voorbereid.

Strategische Personeels Planning
Ontwikkelingen in de maatschappij gaan steeds sneller. Dit vraagt om een wendbare organisatie met passende medewerkers. Strategische personeelsplanning geeft 1Stroom inzicht in de beschikbare en benodigde capaciteiten en competenties van medewerkers. De formatie van 1Stroom wordt tegen het licht gehouden om de benodigde capaciteit in relatie tot de opgaaf van onze organisatie te bepalen. Hierbij houden we rekening met de interne en externe ontwikkelingen van onze organisatie alsook met de talentschouw. De PEP gesprekken (plezier, energie en prestatie) zetten we in om de ontwikkeling van medewerkers gestructureerd te begeleiden en hebben we dit jaar nieuw leven ingeblazen.

De komende jaren zal de krappe arbeidsmarkt voor 1Stroom een uitdaging blijven geven voor het vinden van voldoende en vakbekwame collega's. Op basis van het formatieplan wordt een verdiepingsslag gemaakt om tijdig in te kunnen spelen op (komende) behoeftes op het gebied van personeel. Goed werkgeverschap, naamsbekendheid en innovatieve en originele wervingsmethodes zullen moeten gaan bijdragen aan het op peil houden en versterken van de organisatie.

Duurzame inzetbaarheid
1Stroom vindt duurzame inzetbaarheid van medewerkers belangrijk. Samen met het Lokaal Overleg en de Ondernemingsraad is een werkgroep bezig met het voorbereiden van beleid voor duurzame inzetbaarheid. Als basis is gekozen voor het concept van het Huis van Inzetbaarheid. Bij de nadere uitwerking van beleid is de inbreng van medewerkers opgehaald in een brainstorm. Deze brainstorm heeft mooie ideeën opgeleverd. Dit wordt in de 2e helft van 2023 omgezet in een plan van aanpak.

Een van de redenen om te investeren in duurzame inzetbaar is het voorkomen en terugdringen van het ziekteverzuim, Het ziekteverzuim was in 2022 7,65%. Dit is aan de hoge kant. Landelijk is de trend

ook zichtbaar. Het landelijke cijfers binnen gemeenten bedroeg 6,7%. Nog nooit was het ziekteverzuimpercentage bij gemeenten zo hoog. In het eerste halfjaar van 2023 is het percentage 8,89%. 1Stroom blijft zich inspannen om medewerkers terug te begeleiden naar werk, waar mogelijk, en uitval te voorkomen.

Medewerkerstevredenheidonderzoek en Onderzoek sociale veiligheid
In 2022 is er onderzoek gedaan naar de werkbeleving van medewerkers, het medewerkerstevredenheidsonderzoek (MTO). Op basis hiervan zijn binnen afdelingen gesprekken gevoerd over de uitkomsten en heeft elke afdeling zelf acties benoemd die opgepakt gaan worden. Ook worden organisatiebreed activiteiten ontplooid om thema's uit het MTO onder de aandacht te brengen van medewerkers. In september is er een speciale week van de werkbeleving.

Naast het MTO is ervoor gekozen om een onderzoek naar sociale veiligheid binnen de werkomgeving uit te voeren. Dit onderzoek is in mei uitgezet en de resultaten worden in de tweede helft van 2023 gepresenteerd aan het MT.

Rechtmatigheidsverantwoording & (verbijzonderde) interne controle
Over het jaar 2023 zal het dagelijks bestuur van 1Stroom een rechtmatigheidsverantwoording moeten afleggen, als onderdeel van de jaarrekening. Met deze verantwoording verklaart het bestuur dat zij (financieel) rechtmatig gehandeld heeft in het afgelopen jaar.

Onderdeel van de onderbouwing van de rechtmatigheidsverantwoording zijn de uitkomsten van de interne controles die binnen de gemeente uitgevoerd worden om vast te stellen of wet- en regelgeving zijn nageleefd. Dit betekent dat de organisatie zelfstandig vaststelt of wordt voldaan aan het normenkader waarin relevante wet- en regelgeving is opgenomen. Over de uitkomsten van de interne controles wordt gerapporteerd in de planning en control cyclus.

Ten tijde van het opstellen van de halfjaarrapportage zijn de interne controles die impact zouden kunnen hebben op de rechtmatigheidsverantwoording van 1Stroom in gang gezet, maar nog niet afgerond, waardoor er in deze rapportage nog geen uitkomsten vermeld kunnen worden.
De uitkomsten van de interne controles zullen gerapporteerd worden bij de jaarrekening. In de paragraaf bedrijfsvoering zal een toelichting worden opgenomen en zal worden aangegeven hoe er met eventuele bevindingen wordt omgegaan.

Risico's van de bedrijfsvoering

Krapte op de arbeidsmarkt
In de huidige arbeidsmarkt is het invullen van vacatures en het behouden van medewerkers uitdagend. In deze krappe arbeidsmarkt wisselen medewerkers makkelijker en sneller van baan. Dit merkt 1Stroom ook. Dit vraagt om het wervingsproces anders te benaderen en breder te kijken. Dit kan bijvoorbeeld inhouden dat (gemeentelijke) ervaring minder bepalend is dan andere factoren. Hierdoor vraagt het inwerkprogramma meer tijd. Ook lukt het niet altijd om vacatures tijdig ingevuld te krijgen of beschikbare mensen binnen te krijgen en wordt er voor gekozen voor inhuur.

Deskundigheid personeel
Zowel met het aanname als opleidingsbeleid probeert 1Stroom de juiste medewerkers aan zich te binden en te ontwikkelen. Echter: waar gewerkt wordt, vallen spaanders die kunnen leiden tot meerkosten of financiële risico's. Binnen 1Stroom proberen we dit zo veel als mogelijk te voorkomen door het hanteren van het 4-ogen principe, ons te richten op het ontwikkelen van kwaliteiten en het continu aandacht geven van opleidings- en trainingsfaciliteiten.

Werkloosheidsuitkering medewerkers

1Stroom is eigenrisicodrager voor de werkloosheidsuitkering. Het beëindigen van contracten brengt op dit gebied dus financiële risico's met zich mee. De mitigerende maatregel die hierop wordt ingezet is om medewerkers ten alle tijden van werk naar werk te begeleiden. Hiervoor is een loopbaancoach aanwezig.

Langdurig ziekteverzuim
Bij langdurig ziekteverzuim is het veelal noodzakelijk om zorg te dragen voor tijdelijke vervanging of uitbesteding van de werkzaamheden. Hiermee zijn extra kosten gemoeid. In sommige situaties kan en deel van de kosten bij langdurig verzuim worden vergoed vanuit het UWV. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de kosten van zwangerschapsverlof, of WIA/IVA- uitkeringen.

Financiële stand van zaken 2023

In onderstaande tabel is de vastgestelde begroting, de gewijzigde begroting, de realisatiecijfers tot en met juni 2023, de jaarprognose en de prognose van het resultaat over 2023 weergegeven:

(x € 1.000)

Omschrijving	Begroting 2023	Begroting na na wijziging	Realisatie t/m 20 juli	Prognose geheel 2023	Saldo 2023
Lasten					
Personeelskosten	23.024	25.859	15.146	26.261	402
Huisvesting	1.161	1.196	401	1.520	324
Automatisering	751	716	455	966	250
Bureau- en organisatiekosten	746	746	291	806	60
Aanvullende bezuiniging/taakstelling	-55	-55	0	-55	0
Totale lasten	25.627	28.462	16.293	29.498	1.036
Baten					
Bijdragen gemeente Duiven	16.158	17.999	11.623	17.999	
Bijdragen gemeente Westervoort	8.799	9.795	6.366	9.795	
Overige baten	668	668	894	1.198	530
Totale baten	25.627	28.462	18.883	28.992	530
Resultaat	**0**	**0**	2.590	**-507**	-506

Toelichting gewijzigde begroting

De gewijzigde begroting betreft de begroting na verwerking van de budgetten die in de Voorjaarsnota's van Duiven en Westervoort aan 1Stroom zijn toegekend. Deze wijziging betreft alleen de personeelskosten. Deze wijziging wordt onder het kopje personeelskosten nader toegelicht. Een uitgebreide toelichting is te vinden in bijlage 1.

Op de overige budgetten heeft alleen een verschuiving plaatsgevonden.

Toelichting verwacht resultaat

Het verwachte resultaat bedraagt een nadeel van € 506.000. De belangrijkste componenten van dit nadeel bestaan uit de hogere energielasten (€ 213.000 nadelig), hogere lasten voor de invoering van het softwarepakket Sociaal Domein, hogere lasten als gevolg van de toevloed van no-cure-no-pay bezwaren OZB en hogere lasten als gevolg van de invoering van het nieuwe werkplekbeleid . Ook de kosten van personeel vallen hoger uit, maar hier staan extra inkomsten tegenover.

In onderstaande paragrafen wordt nader toelichting gegeven op de ontwikkeling van de budgetten en bijbehorende uitgaven.

Personeelskosten

Salariskosten

Gewijzigde begroting

De salariskostenbegroting stijgt met ruim 2,8 mln. euro. De stijging is opgebouwd uit de effecten van de CAO 2023 en de effecten uit de Voorjaarsnota's 2022 en 2023 van de gemeenten Duiven en Westervoort.

Omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027	Duiven	Westervoort
Bijstelling begroting 2023							
Personeelskosten *							
Cao verhoging	1.243.000					783.090	459.910
Effecten voorjaarsnota 2023	933.074					641.202	291.872
Effecten voorjaarsnota 2022	659.188					415.288	243.900
Totaal budget personeel verhoogd	2.835.262					1.839.580	995.682

In bovenstaande tabel de wijzigingen op een rij. De wijzigingen uit de Voorjaarsnota's 2022 zijn al verwerkt in de meerjarenbegroting 2024 van 1Stroom, maar nog niet in de begroting 2023.

Realisatie en prognose

Omschrijving	Begroting 2023	Begroting na na wijziging	Realisatie t/m 25 juli	Prognose geheel 2023 prognose	Saldo 2023 2023
lasten					
Personeelskosten incl.wijziging *	21.566	24.401	12.091	20.859	-3.542
Inhuur	158	158	2.406	4.026	3.868
Totale personeelskosten	21.724	24.559	14.497	24.885	326

In de realisatie en prognose spelen verschillende effecten een rol. De krappe arbeidsmarkt leidt er toe dat het invullen van vacatures veel inspanning en tijd kost. Gevolg hiervan is dat er veel gebruik gemaakt moet worden van tijdelijk personeel, dat over het algemeen (aanzienlijk) duurder is. Het tekort op de personeelskosten mag daardoor niet worden geïnterpreteerd als een overcapaciteit op personeel, integendeel. Nog steeds zijn niet alle functies volledig vervuld, wat maakt dat er – ondanks de hogere personele lasten – minder capaciteit tot onze beschikking staat dan begroot. Daarnaast ligt er ook een verband met de hogere inkomsten. Een deel van de ontvangen subsidies heeft betrekking op de inzet van extra personeel en de inkomsten van het UWV hebben onder andere betrekking op compensatie van kosten van langdurig ziekte en zwangerschap.

Overige personeelskosten

De overige personeelskosten omvatten diverse budgetten die personeel-gerelateerd zijn. De actualisatie van deze budgetten leidt tot een nadeel van € 76.000. De belangrijkste onderdelen van deze bijstelling betreffen:

Wervingskosten (€35.000 nadeel)

Vanwege de krapte op de arbeidsmarkt hebben we de afgelopen jaren vaker externe kanalen moeten inschakelen en lopen de kosten behoorlijk op. In de begroting van 2024 is hier al rekening mee gehouden en is het budget verhoogd tot € 40.000. Daarnaast hebben we recent externe

expertise moeten inhuren voor de werving van 2 directiefuncties. Voor 2023 is het noodzakelijk € 35.000 bij te ramen.

Kosten applicatie voor salarisverwerking (€20.000 nadeel)
Als gevolg van de implementatie van een nieuwe plannings-/begrotingsmodule moet het budget voor 2023 worden verhoogd met een bedrag van € 20.000. In de begroting voor 2024 is al rekening gehouden met een stijging van de kosten, echter dit is niet voldoende. Voor 2023 moet er dus een bedrag van € 20.000 worden bij geraamd (tot een bedrag van € 71.000).
Voor 2024 en volgende jaren moet het bedrag worden verhoogd tot € 60.000 (was € 55.000)

Huisvesting

				bedragen	(x € 1.000)
Omschrijving	**Begroting 2023**	**Begroting na na wijziging**	**realisatie t/m 25 juli**	**Jaarrekening 2022** prognose	**afwijking** 2023
Automatisering	751	716	455	966	250

Huisvesting – werkplekbeleid (€71.000 nadeel)
Het werkplekbeleid is in 2022 vastgesteld en naar verwachting zal in het 4de kwartaal van 2023 met de invoering gestart worden. De meerkosten van 1Stroom bedragen circa € 71.000. Een uitgebreide toelichting is te vinden in de beleidsparagraaf.

Huurconstructie (€31.667 voordeel)
Tot medio 2022 betaalde 1Stroom in plaats van huur de kapitaalslasten, publieke heffingen en onderhoud aan de gemeenten. Vanaf 1 juli 2022 is er een huurovereenkomst afgesloten tussen 1Stroom en de gemeenten Duiven en Westervoort. De huurconstructie versus de oude doorbelasting van kosten leidt tot een voordeel van € 31.667.

Omschrijving	bedrag	N/V
huur	438.000	N
kapitaalslasten	403.567	V
belasting	17.750	V
verzekering	23.350	V
onderhoud	25.000	V
totaal	31.667	V

Gas en electra (€213.000 nadeel)
Met betrekking tot de levering van gas is er per 1 januari 2023 samen met het collectief Arnhem/Nijmegen een nieuw contract afgesloten voor de periode van 2023 tot en met 2025. Voor de levering van elektriciteit is het contract verlengd met 3 jaar.

Het jaarlijks tarief voor levering van zowel gas als electra worden bepaald door clickmomenten (met een maximum van 10) gedurende het jaar voorafgaande aan het leveringsjaar. Het gemiddelde van de clickmomenten bepaalt het nieuwe tarief voor het jaar daarop. De tarieven staan dus niet vast voor de periode van 3 jaar. Het budget voor gas, water en licht is verhoogd met € 213.000.

Schoonmaak (€50.000 nadeel)
Per 1 januari 2023 is op basis van een Europese aanbesteding een schoonmaakcontract gestart. De contractwaarde hiervan ligt hoger dan de contractwaarde van het eerdere contract. Daarnaast is ook het contract voor de glasbewassing meervoudig onderhands aanbesteed en geldt er per 1 januari

een nieuw contact met nieuwe tarieven.

Vanwege de hogere contractwaarden ten opzichte van voorgaande jaren is het beschikbare budget onvoldoende. Het budget dient te worden opgehoogd van € 140.000 per jaar naar € 190.000 per jaar.

Automatisering

			bedragen	(x € 1.000)
Omschrijving	**Begroting 2023**	**realisatie t/m 25 juli**	**Jaarrekenin** prognose	**afwijking** 2023
Automatisering	751	455	1001	250

Aanbesteding software Sociaal Domein (€100.000 nadeel)
De applicatie voor het Sociaal domein is sterk verouderd en wordt vervangen.
Dit betreft een van de acties uit het beleidskader Samen Sterk. De vervanging is complex, omdat het oude pakket veel verschillende beleidsterreinen ondersteunde. De kosten die met de vervanging gemoeid zijn bedragen de implementatiekosten voor het systeem en voor extern projectmanagement. Naast de middelen die al beschikbaar waren gesteld in 2022 is er nog een extra incidenteel budget nodig van € 100.000.

Afhandeling WOZ-bezwaren (€115.000 nadeel)
Bezwaren die door no-cure-no-pay bedrijven zijn ingediend zorgen niet alleen voor hoge proceskostenvergoedingen maar ook voor hoge werkdruk. Het is met de huidige bezetting niet haalbaar om alle bezwaren in eigen beheer af te handelen en de herwaardering voor het tijdvak 2024 te realiseren in 2023. Daarom wordt er voor gekozen de bezwaren die door de inwoners zelf zijn ingediend zelf af te handelen om de contact met de inwoners te houden en te voorkomen dat er nog meer inwoners naar no cure no pay bureaus gaan. De no-cure-no-pay bezwaren worden uitbesteed. De kosten hiervan worden voorlopig incidenteel geschat op € 115.000 voor 2023. Vanaf 2024 is er reeds structureel een bedrag opgenomen van € 45.000 in de begroting.
Over de extreme toename van no-cure-no-pay bezwaren hebben 15 belastingsamenwerkingsverbanden een brief geschreven aan de staatssecretaris Marnix van Rij. Landelijk wordt gezocht naar mogelijkheden om de stroom in te dammen.

Software begraafplaatsen (€35.350 nadeel)
Voorgesteld wordt het budget voor onderhoud software in 2023 eenmalig bij te ramen met € 35.350. De begraafplaatsadministraties van Duiven en Westervoort zijn nog niet samengevoegd in 1 applicatie en zijn ook sterk verouderd, volledig afhankelijk van handmatige mutaties.

Er ligt een aanbieding voor een cloud-oplossing. Deze biedt een meer geautomatiseerd proces voor de verwerking van de begraafplaatsadministratie, met koppeling met de GBA en GBA-V en voor beide gemeenten eenduidig. De nieuwe applicatie draagt bij aan betrouwbaarheid van gegevens/data, het vereenvoudiging van het administratieve proces en betere onderlinge vervangbaarheid tussen de administratie van beide gemeenten. De jaarlijkse licentiekosten vanaf 2024 zijn gedekt maar de implementatiekosten ter hoogte van € 35.350 niet.

Bureau en organisatiekosten

				bedragen	(x € 1.000)
Omschrijving	**Begroting 2023**	**Begroting na na wijziging**	**realisatie t/m 25 juli**	**Jaarrekening 2022** prognose	**afwijking** 2023
bureau en organisatiekosten	746	746	291	806	60

Benchmark 1Stroom (€ 42.000 nadeel)
Zoals in het beleidsmatige deel van de tussenrapportage is toegelicht, is er een benchmark uitgevoerd op de formatie van 1Stroom. Deze benchmark leidt tot extra kosten ad € 42.000.

Tractie (€10.000 nadeel)
Afgelopen jaar zijn we incidenteel geconfronteerd met extra kosten voor het onderhoud en aanpassingen van een van onze voertuigen. Door deze reparatie blijft een van onze voertuigen langer inzetbaar, waardoor er voorlopig geen extra kosten hoeven worden gemaakt voor de aanschaf van een nieuw voertuig. Tevens hebben we in een aantal voertuigen de stoelen vervangen omdat de originele stoelen onvoldoende ondersteuning boden aan de bestuurders. Met deze aanpassingen wordt bijgedragen aan de duurzame inzetbaarheid van onze medewerkers. De extra kosten bedragen € 10.000 incidenteel.

Reprografie (€22.000 voordeel)
Het lijkt erop dat de kosten voor reprografie blijven dalen. In de coronatijd was dit logisch. En enige daling was ook voorzien (en begroot) omdat we inmiddels werken met de digitale handtekening. Maar ook nu iedereen weer op kantoor kan werken, blijven de kosten lager dan voorzien ondanks de stijgende materiaalkosten. Voorgesteld wordt om in 2023 het budget verder af te ramen met € 22.000 tot een bedrag van € 70.000 structureel.

Audit handhaving (€30.000 nadeel)
Handhavers van 1Stroom verwerken politiegegevens in het kader van de opsporing van strafbare feiten. Dit valt onder de Wet politiegegevens (Wpg). Deze wet kent (afzonderlijk van de AVG) een eigen privacyregime en verplicht om audits uit te voeren: jaarlijks een interne audit en vier jaarlijks een audit door een externe auditor. Een eerste externe audit is uitgevoerd over het jaar 2021. Kort samengevat is geconstateerd dat niet aan alle normen wordt voldaan en dat een her-audit moet worden uitgevoerd op basis van een verbeterplan. Bij deze her-audit moeten opzet en bestaan van beheersmaatregelen worden getoetst. Voor het opstellen van het verbeterplan en het implementeren van de verbeteringen is kennis en capaciteit nodig. Deze ontbreekt in de organisatie en moet extern worden ingehuurd. De kosten hiervoor bedragen € 30.000.

Administratieve wijziging
Automatiseringsmaterialen
Dit budget viel onder automatisering, in onderling overleg tussen de budgethouders van automatisering en publiekszaken is besloten het budget over te hevelen naar publiekszaken.(huisvesting) Onder dit budget valt het aanschaf van kleine materialen en de kennis van deze aankopen ligt binnen de afdeling publiekszaken.

Baten

				bedragen	(x € 1.000)
Omschrijving	**Begroting 2023**	**Begroting na na wijziging**	**Begroting 2025 t/m 25juli**	**Jaarrekening 2022** prognose	**afwijking** 2023
Baten	668	668	894	1200	532

Rente schatkistbankieren (€30.000 voordeel)

De rente is gestegen dat betekent dat overtollige gelden die weggezet bij het rijk, het zogenaamde schatkistbankieren, weer geld generen. In de primitieve begroting was geen opbrengst geraamd, we

verwachten een renteopbrengst van € 30.000.

Bijdragen derden (€180.000 voordeel)

Voor de te verrichte werkzaamheden inzage opvang van Oekraïners (€ 50.000), de detachering van medewerkers (€ 30.000) en door ontvangen UWV gelden (€ 100.000) kan het budget met € 180.000 verhoogd worden.

Bijdrage RIEC (€270.000 voordeel)

Vanuit het versterkingsprogramma ondermijning uitvoeringsbudget is een bijdrage ontvangen van € 270.000. Hier staan uitvoeringskosten tegenover. Per saldo levert dit programma geen voor- of nadeel op.

Bijdrage project meubilair (€50.000 voordeel)

Vanuit het A&O fonds is een subsidie ontvangen van € 50.000 voor het project meubilair.

Reserves

Bij de resultaatbestemming bij de jaarrekeningen 1Stroom van 2021 en 2022 zijn enkele bestemmingsreserves ingesteld. Hieronder wordt de huidige stand van de reserves en het verloop weergegeven.

Verloop reserves	Beginsaldo	Saldo 1-1-2023	Verwachte onttrekking 2023	Verwacht eindsaldo 2023
Bestemmingsreserve thuiswerkplek(K)	118.200	93.022	n.t.b.	n.t.b.
Bestemmingsreserve pilot traineeship programma	150.000	150.000	n.t.b.	n.t.b.
BR implementatie pakket Sociaal Domein	150.000	150.000	150.000	0
Totaal		**393.022**	**150.000**	**0**

Toelichting

De bestemmingsreserve thuiswerkplek is ingesteld om het hybride werken te faciliteren. Medewerkers van 1Stroom kunnen kosten voor de inrichting van een thuiswerkplek declareren. Halverwege 2023 is er ongeveer € 11.000 gedeclareerd.

De bestemmingsreserve pilot traineeship is ingesteld om pilots te kunnen doen met het instellen van traineeships. In 2022 zijn er enige trainees aan het werk. Een deel van de kosten wordt uit subsidies gedekt. De overige kosten worden gedekt uit de reserves. Ook wordt gewerkt aan een plan om structureel traineeships in te zetten binnen 1Stroom.

De bestemmingsreserve implementatie pakket Sociaal domein is ingesteld, omdat de middelen die in 2022 waren begroot voor de implementatie van het pakket Sociaal domein niet zijn besteed door een vertraging in de aanbesteding. De implementatie vindt nu plaats in 2023 en de middelen zullen dan ook in 2023 worden besteed.

Investeringen:

Telefoontoestellen

In 2023 vindt de laatste reeks vervanging van gedateerde en afgeschreven telefoontoestellen plaats. In verband met hogere toestelkosten en hogere aantallen dan destijds bij de aanvankelijke raming in 2020 voorzien, zijn de kosten uiteindelijk hoger uitgevallen dan geraamd. Hierdoor dient € 22.210 te worden bijgeraamd.

Bijlage 1: Verwerking extra budgetten 2022 en 2023 in de begroting van 1Stroom

Voorjaarsnota's 2023

In de Voorjaarsnota 2023 van Duiven en Westervoort zijn diverse wensen geaccordeerd die leiden tot een wijziging van de begroting van 1Stroom. Deze aanpassingen zijn nog niet verwerkt in de begroting 2023 en de meerjarenbegroting 2024-2027. De nummering komt overeen met die van de voorjaarsnota van Duiven en Westervoort. Deze bedragen zijn in de begrotingen van Duiven en Westervoort al verwerkt en hebben geen consequenties voor het resultaat van de beide gemeenten.

Effecten voorjaarsnota's	2023	2024	2025	2026	2027	Duiven	Westervoort
1.A.1 Uitvoering borging participatiebeleid	62.000	52.750	37.000	63.000	0	15.750	46.250
1.A.3 Uitvoering wet woo	78.000	150.000	150.000	150.000	150.000	78.000	
1.C.1 servicebalie 0,6111 fte (14.B -Westervoort)		40.085	40.085	40.085	25.235		
1.4.A Dienstverlening uitbreiding form.aanvraagbalie burgerz.		65.500	65.500	72.750	72.750		
1.4.C Juridische ondersteuning	2.775	5.550	5.550	5.550	5.550		2.775
1.4.G communicatie ruimtelijke projecten	85.000	85.000	85.000	85.000		85.000	
1.4.I Renovatie en verbouw Ondernemerscentrum Uiterwe	15.000				0		15.000
1.5.1. H procesregie zorg en veiligheid (1.b.1-Westervoort)	75.000	75.000	75.000	75.000	27.750	47.250	27.750
2.3.1 C Gezond en veilig opgroeien/jeugdconsulent	48.000	96.000	96.000	96.000	30.000	33.000	15.000
2.3.1 C Specialistisch ondersteuner jeugd	35.000	70.000					35.000
2.3.1.C Toegang beschermd wonen		60.000	15.623	15.623	15.623		
2.3.1 C procesbegeleider	37.500	75.000				25.000	12.500
2.5.1 C extra consulent inburgering	66.000	66.000	66.000			66.000	
2.5.1 K 1fte onderwijshuisvesting	90.000	90.000	90.000	90.000	90.000	60.000	30.000
3.4.6 Inhuur VTH	76.799					51.202	25.597
3.4.7 Duurzaamheid extra formatie VTH		91.000	91.000	91.000	91.000		
3.4.11 Denk en Doekracht GMR	82.000	45.000	45.000	45.000	45.000		82.000
3.4.14 Herinrichting Eilandplein	30.000					30.000	
3.5.1.3 inhuur toezichthouder glasvezel	150.000					150.000	
3.4.5 Ontwikkelopgave woningbouw openbare ruimte		255.000	255.000	255.000	85.000		
Amendement verruiming openingstijden gemhuis		19.885					
Amendement maatwerk leerlingenvervoer		40.000	40.000	40.000			
Subtotaal	933.074	1.381.770	1.156.758	1.124.008	637.908	641.202	291.872

A.1 Uitvoering en borging Participatiebeleid: Voor de uitvoering en borging vragen we de tot en met 2025 toegekende 1 fte senior participatiemedewerker toe te kennen voor de duur van deze coalitieperiode.

1.A.3 Uitvoering wet WOO: het op orde brengen van onze informatiehuishouding en het organiseren van actieve openbaarmaking van informatie hebben ervoor gezorgd dat er nieuwe applicaties en software aangeschaft moest worden. Door de installatie, implementatie en het beheer van deze nieuwe applicaties en het optimaliseren van onze huidige applicaties en systemen ligt er steeds meer werk bij de functioneel beheerders. Omdat dit naar de toekomst toe alleen maar zal groeien, is er structureel extra formatie (0,8fte) nodig als het gaat om functioneel beheer. Dit kan voorlopig (naar verwachting tot en met 2027) vanuit de middelen die vanuit het Rijk beschikbaar worden gesteld voor de WOO. Ook de formatieruimte die voor de WOO-contactfunctionarissen vrij is gemaakt (0,2fte per gemeente) wordt betaald vanuit de van het Rijk verkregen middelen voor de WOO.

1.C.1 servicebalie: om de voorgestelde verruiming van der openingstijden mogelijk te maken, is extra personele capaciteit nodig, om de Servicebalie in het gemeentehuis te kunnen bemensen. Dit vraagt voor Duiven en Westervoort samen om 0,6111 fte.

1.4.a Dienstverlening: uitbreiding formatie aanvraagbalie Burgerzaken

In de periode 2024-2028 zal er een piek zijn in het aantal aanvragen voor reisdocumenten. De oorzaak hiervoor is de verlenging van de geldigheidsduur van reisdocumenten vanaf 2014 van 5 naar 10 jaar. Deze piek betekent meer dan een verdubbeling van het aantal aanvragen ten opzichte van

de voorgaande 5 jaren. Om de piek op te kunnen vangen en alle verwachte aanvragen in behandeling te kunnen nemen, is een formatie-uitbreiding nodig van in totaal 1 fte. De extra inkomsten die de reisdocumentenpiek jaarlijks op zal leveren zijn al in de voorcalculaties verwerkt.

1.4.c Juridische ondersteuning: ondersteunen bij het anonimiseren van de afhandeling van Woo-verzoeken. Deze taak wordt structureel uitbesteed. Kosten totaal € 15.000.

1.4.g Communicatie ruimtelijke projecten
Om de woningbouwversnelling, één van de belangrijkste thema's op landelijk, regionaal en lokaal niveau, op alle fronten te versterken is vanuit het Duivense college in het recente verleden de wens geuit om meer communicatieve inzet te plegen op een groot aantal ruimtelijke projecten. Ruimtelijke projecten werden niet of onvoldoende communicatief ondersteund omdat vaste formatie niet toereikend was. Tijdelijke middelen zijn beschikbaar gesteld om een communicatieadviseur aan te kunnen nemen. Deze inzet heeft z'n vruchten afgeworpen, met mooie resultaten. In plaats van vervelende reparatie- en herstelwerkzaamheden aan de achterkant van projecten uit te voeren, zijn we nu in staat aan de voorkant communicatie als strategisch middel in te zetten om partijen tijdig bij elkaar te brengen, op de hoogte te houden met actuele informatie en relaties te verbeteren. Hierdoor wordt effectief bijgedragen aan de gewenste woningbouwversnelling. Op basis van opgedane ervaringen stellen we voor om de tijdelijke inzet van communicatie ten behoeve van ruimtelijke projecten voor de duur van deze coalitieperiode te verlengen. Daarna zal bekeken worden of er nog behoefte is aan deze formatie omdat de grote projecten tegen die tijd al een eind gevorderd zouden moeten zijn. De inzet van communicatie op ruimtelijke projecten bedraagt per jaar € 85.000.

1.4.I Renovatie en verbouw Ondernemerscentrum Uitterweert: de contactfunctionaris begeleid de huidige huurders naar andere huisvestingen en het opstellen van de huurcontracten. Kosten eenmalig voor 2023 € 15.000

1.5.1.h procesregie Zorg en veiligheid: de toegenomen werklast en de toename van de complexiteit van casuïstiek vraagt om (meer) centrale en integrale procesregie op het thema zorg & veiligheid. Op dit thema moet er meer regie gevoerd en structuur gegeven worden op het individu (personen met verward gedrag, woonoverlast), het systeem (gezin, huiselijk geweld) en op de jongerendynamiek (overlastgevend). Daarvoor hebben we een procesregisseur nodig. De procesregisseur ziet erop toe dat het proces kwalitatief voldoet aan wat nodig is op deze onderwerpen. Hij coacht professionals en collega's en adviseert bij de uitvoering van een plan. Deze persoon legt de verbinding tussen beleid, uitvoering en netwerkpartners (dus intern en extern) aansluitend op gemeentelijke en regionale ontwikkelingen. De procesregisseur heeft mandaat om, wanneer daar integraal behoefte aan is, vanuit de inhoud door te pakken op de bovengenoemde thema's. Dat kan bijvoorbeeld gaan om het aangaan van gesprekken met personen/ouders/gezinnen waar het niet goed gaat.
Over 2023 was al 0,25 fte toegekend voor procesregie op alleen de jeugdaanpak. Gebleken is dat deze procesregie goed werkt – maar tijdrovend is – en ook op de andere genoemde terreinen nodig is. Gelet op het vorenstaande wensen wij de 0,25 fte uit te breiden naar 1 fte bij 1Stroom. Het betreft derhalve een uitbreiding met 0,75 fte (Duivens aandeel € 47.250). De uitbreiding is alleen voor de zittingstermijn van dit college noodzakelijk. Verwacht wordt dat de aanpak na 2026 zijn vruchten af gaat werpen en de extra formatie dan niet meer nodig is

2.3.1 C Gezond en veilig opgroeien/ jeugdconsulent : voor het continueren van de doorontwikkelingen willen we uitbreiding van de formatie jeugdconsulenten gedurende deze

coalitieperiode met 0,66 fte (schaal 9), dit kost € 66.000 op jaarbasis. Deze komt in 2023 niet voor een heel jaar meer in dienst, de kosten zullen daarom in 2023 lager uitvallen € 33.000.

2.3.1.C Toegang beschermd wonen: voor de vormgeving van de toegang beschermd wonen naar het Sociaal Loket worden in de regio financiële afspraken gemaakt. Het Sociaal Loket doet in 2024 de eerste ervaringen op met de inzet en de regie over inwoners die voor beschermd wonen in aanmerking komen. Inschatting is dat er 0,9 Fte voor beide gemeenten samen extra nodig is. Waarvan uitbreiding toegang met 0,6 FTE voor gemeente Duiven, financiering mogelijk door regiobudget.

2.3.1 C Procesbegeleider: voor het goed organiseren (uitzoeken wat nodig is, medewerkers in hun kracht zetten zodat ze hun professionele rol pakken) van de 'uitvoering op orde' en 'poort voor de poort' is een procesbegeleider nodig (zie ook de tekst bij poort voor de poort). Hiervoor is incidenteel € 50.000 nodig voor 2024 en voor 2023 de helft, € 25.000

2.3.1 C Specialistisch Ondersteuner Jeugd: levert een bijdrage aan de verbetering van de kwaliteit van de toegang tot jeugdhulp en de verwijzing naar voor voorliggende voorzieningen. Uitbreiden met 24 uur per week € 70.000 per jaar. (subsidie loopt via Mikado)

2.5.1.C Extra consulent inburgering :de gemeentelijke taak is door de nieuwe Wet Inburgering en door de verhoogde taakstelling vergroot. Doordat de 2 stromen naast elkaar lopen is de uitvoering ook bewerkelijker. Hierdoor is er op dit moment extra capaciteit nodig in de uitvoering. Voor 2023 tot en met 2025 wordt 0,66 fte extra consulent inburgering gevraagd. De kosten hiervan zijn € 66.000 per jaar, hiervan kunnen we de helft (€ 33.000) per jaar bekostigen uit de bestemmingsreserve. De formatie wordt tijdelijk gevraagd, omdat nog onduidelijk is of de hogere uitvoeringsvraag structureel is. In 2025 evalueren we en wordt onderzocht of de formatie langer nodig is.

2.5.1.k Aanstellen 1FTE onderwijshuisvesting
Binnen onderwijs is de afgelopen jaren veel veranderd en er blijft nog veel veranderen.
Veel werkzaamheden vinden plaats vanuit sociaal domein op het onderwerp onderwijs. Het onderwerp onderwijshuisvesting is niet in de organisatie 1Stroom geborgd. Deze functie moet zich bezig houden met de regievoering op de verduurzamingsopgave voor alle basisscholen, vanuit onderwijs oogpunt de nieuwbouwplannen, actueel houden van het IHP, vragen over onderwijshuisvesting, deelnemen aan gemeenschappelijke regeling huisvesting Voorgezet Onderwijs en het onderhouden van de contacten met de schoolbesturen. Voor beide gemeenten is structureel 1 FTE nodig. De kosten bedragen € 90.000. Deze worden verdeeld in € 60.000 voor Duiven en € 30.000 voor Westervoort.

3.4.6 Inhuur Vergunningen Toezicht en Handhaving (VTH)
In 2023 worden veel extra aanvragen verwacht (met name realisatie woningbouw) waar extra capaciteit voor nodig is. Daarnaast gaan we per 1 januari 2024 werken onder de Omgevingswet wat voor de aanvrager ook veel veranderingen betekent. De verwachting is dat er zeker in de tweede helft van het jaar extra aanvragen binnen zullen komen onder de nu nog geldende (en bekende) regelgeving. Om voldoende capaciteit op vergunningverlening te borgen om deze extra stroom aan aanvragen te kunnen behandelen, is extra inhuur nodig. De bekostiging van deze extra inhuur bedraagt eenmalig € 51.202.

3.4.7 Extra formatie VTH in het kader van duurzaamheid
De rijksoverheid zet flink in op het gebied van duurzaamheid, circulariteit, biodiversiteit en klimaatadaptatie. Dit zal doorwerking krijgen in wet- en regelgeving en zal zich uiten in

de uitvoering. Zo ook zullen deze ambities doorwerken in bouwwerken, civiele projecten en daarmee samenhangende ontwikkelingen. Dit heeft gevolgen voor de toetsing van aanvragen omgevingsvergunningen. Een nieuw stuk vakkennis zal hierbij opgedaan moeten worden, alsmede wordt hierdoor de toetsing uitgebreid. Tevens zal het doorvoeren van deze duurzaamheidsmaatregelen in de bouw gecontroleerd moeten worden wat een uitbreiding van de toezichtstaken tot gevolg heeft. Tevens zal ook op de lange termijn het in stand houden van deze duurzaamheidsmaatregelen geborgd moeten worden waarbij handhaving een rol speelt.
Dit alles leidt tot extra taken en benodigde kennis en kunde binnen VTH. Om deze taken uit te kunnen voeren is het nodig om extra capaciteit uit te breiden in het VTH gebied. Omdat het op dit moment nog lastig te kwantificeren is wat er precies nodig is om deze taken uit te voeren en de borging van duurzaamheidsmaatregelen te garanderen, wordt vooralsnog voor Duiven een bedrag van € 57.700 gevraagd. Hiermee kan een voorlopige invulling gegeven worden aan de extra toetsing, toezicht en uitbreiding van handhaving.

3.4.11 Denk en Doekracht MGR: gelet de ervaringen van het afgelopen jaar wordt er een structurele impuls gegeven aan strategische denk- en doekracht, deze impuls bestaat uit het structureel beschikbaar stellen van € 45.000 per jaar.

3.4.14 Herinrichting Eilandplein
De gemeenteraad heeft budget beschikbaar gesteld om de fontein op het Eilandplein te renoveren. Tijdens de voorbereiding hebben we ingezien dat er een breder plan gemaakt moet worden. Het Eilandplein heeft een belangrijke functie in Duiven Zuid. Afgelopen jaren zijn er een aantal initiatieven geweest die niet door zijn gegaan omdat ze allemaal afzonderlijk zijn voorgelegd en er geen draagvlak voor kwam. Daarnaast speelt er de “Blijfwijk”. Met een integrale aanpak willen we kijken wat er nodig is om van het Eilandplein een hart voor dit deel van Duiven te maken. Dit zal resulteren in een plan waarin renovatie van het plein, Klimaatadaptatie en wensen vanuit de samenleving een plek krijgen. De totale raming van de kosten bedraagt € 1.151.000. Vanuit Klimaat adaptatie, Burgerparticipatie en renovatie van de fontein zijn al middelen beschikbaar gesteld voor een totaal bedrag van € 386.000. We vragen daarom een aanvullend budget van € 765.000. De kapitaallasten bedragen vanaf 2025 € 43.111 De uitvoering start in 2024. Tevens is voor de externe begeleiding van dit brede integrale traject in 2023 een bedrag van € 30.000 nodig.

3.5.1.3 Inhuur toezichthouder glasvezel: vergoeding van € 150.000 ontvangen van Delta Fiber Netwerk , deze in te zetten voor een projectleider voor het aanleggen van glasvezel voor de kern Duiven en een klein deel buitengebied.

Toekenning budgetten Duiven Westervoort 2022

De effecten van de Voorjaarsnota’s 2022 van Duiven en Westervoort zijn verwerkt in de meerjarenbegroting 2024-2027 van 1Stroom. Het effect op de begroting 2023 van 1Stroom is nog niet verwerkt. Daarnaast zijn nog enkele andere budgetten in 2022 toegevoegd aan de bijdrage 1Stroom. De verwerking van deze mutaties vindt plaats middels de halfjaarrapportage 2023 1Stroom.

Doorwerking mutaties 2022	Toevoeging 1Stroom	Duiven	Westervoort
VJN 2022 Jeugdboa	57.000	57.000	
VJN 2022 Project- en programma assistent RO	70.000	45.000	25.000
VJN 2022 Zorg en veiligheid	13.860	13.860	
VJN 2022 Regionale opgaven	179.550	179.550	
VJN 2022 Aanpak zwerfafval	28.350	28.350	
VJN 2022 Mdw Zelfbeheer	46.000	46.000	
NJN 2022 Impuls doe en denkkracht (administratief)	37.000		37.000
Septembercirculaire Wet Kwaliteitsborging	25.542	15.494	10048
Combinatiefunctionarissen (SPUK)	201.886	121.395	80.491
Totaal	**659.188**	**506.649**	**152.539**

1.b1. Zorg en veiligheid

Sinds begin 2022 is de overlast van jeugdgroepen toegenomen. Het aanpakken van deze groepen, het voorkomen van escalatie en het vroegtijdig signaleren van nieuwe overlastgevende jeugd vereist een structurele inspanning van meerdere afdelingen: jongerenwerk, handhavers, sociaal domein en veiligheid. De regie op de aanpak ligt bij Openbare orde en veiligheid. Vanaf het tweede kwartaal van 2022 wordt een uniforme werkwijze opgezet met Westervoort en Zevenaar. Voor de regievoering vanuit veiligheid hebben we 0,25 fte nodig (€ 13.860 voor Duiven). De financiële consequenties worden verder uitgewerkt voor de begroting 2023.

De problematiek rond overlastgevende jeugd en jeugdgroepen vraagt ook meer van onze handhavers. Een specifieke jeugdboa is nodig. De jeugdboa is inzetbaar als reguliere handhaver, maar ook als specialist in het monitoren en aanspreken van jeugdgroepen. Een jeugdboa maakt contact met een jeugdgroep en brengt de jeugdgroep in kaart. Daarmee ondersteunt hij de partners bij de integrale aanpak. Hij heeft inzicht in de jeugdhulpverlening, zorg, preventie en de betrokken instanties. Ook bij een zeer lastige jeugdgroep weet de jeugdboa wat nodig is om het contact te onderhouden en zo nodig te herstellen. Indien nodig treedt hij repressief op. Dit is een lastig evenwicht waar specifieke kwaliteiten voor nodig zijn en wat een ‘gewone’ boa er niet zo maar even bij doet. Voor Duiven gaat het om extra formatie van in totaal 0,5 fte. De kosten voor Duiven van de inzet van deze jeugdboa bedragen € 35.000.Deze kosten worden voorlopig voor 3 jaar opgenomen en gedekt door een bijdrage uit de Algemene Reserve. Na een evaluatie op een passend moment wordt bepaald of de inzet/kosten structureel nodig zijn.

3.4.1 Voorjaarsnota 2022 Strategisch denk-doekracht voor regionale opgaven

Om regionaal de inbreng te hebben is eerst een interne professionaliseringsslag noodzakelijk, te beginnen bij de investering in capaciteit. Door de vijf opgaven slim te combineren met autonome interne werkzaamheden zoals verkeer/ mobiliteit, economische zaken, het programma CE, klimaatadaptatie, woningbouwontwikkeling en VTE voorzien we een structurele bijdrage van € 179.550.

3.4.3 Voorjaarsnota 2022 project en programma-assistent Ruimtelijke Ordening

Na het vertrek van de planeconoom in het najaar van 2021 en het grote aantal ontwikkelingen in de gemeente, is gestart met een onderzoek naar het functioneren van deze rol in de advisering, toetsing en bewaken van de financiële kant van ruimtelijke ontwikkelingsplannen. Dit heeft geleid tot inzicht en een aantal verbeterpunten. Twee van de belangrijkste verbeterpunten hierin zijn het toewerken naar ‘het meer in control zijn’ en een ‘heroriëntatie op het ruimtelijke ontwikkeldeel’ van de organisatie. Op het onderdeel ‘control’ is een flinke verbeterslag noodzakelijk om financiële risico’s op (toekomstige) grexen en anterieure overeenkomsten te managen. Waar het gaat om het onderdeel heroriëntatie missen de huidige projectleiders een stuk effectiviteit door een gebrek aan

ondersteuning. Hierdoor pakken zij uitvoerende zaken op en zijn zij minder in staat om effectief te sturen, te anticiperen op ontwikkelingen en daarbij bestuurders bij te staan. Het is de bedoeling vanaf 2023 de verbeterpunten te implementeren. Om daar te komen wordt voorgesteld om de projectleiders structureel in hun werkzaamheden te ontlasten. Voorgesteld wordt om hiervoor een structurele bijdrage beschikbaar te stellen van € 45.000 (63% aandeel Duiven).

3.4.5 Voorjaarsnota 2022 aanpak zwerfafval

Er is onvoldoende capaciteit om invulling te kunnen geven aan de activiteiten, ambities en vraag uit de samenleving. Dit leidt tot een vraag om extra formatie van 0,5 fte. € 28.350.